

Handläggare
Sten Larsson

Datum
2016-09-06

Diarienummer
IFN-2016-0113

Idrott- och fritidsnämnden

Förändrade markeringsavgifter och föreningsbidrag

Förslag till beslut

Idrotts- och fritidsnämnden föreslås besluta

att uppdra till förvaltningen att återkomma till nämnden med förslag till nya prislista för markeringsavgifter samt förändrade regler för föreningsbidrag i enlighet med föredragning i ärendet,

att förslaget ska presenteras senast vid nämndens ordinarie sammanträde i december 2016, och

att uppdra till förvaltningen att bjuda in föreningarna till samråd om markeringsavgifter och föreningsbidrag

Sammanfattning

Som en del i nämndens strävan att uppnå ökad jämställdhet och jämlikhet inom nämndens ansvarsområde föreslås förvaltningen få i uppdrag att återkomma till nämnden med förslag på förändrade markeringsavgifter samt förändrade regler för föreningsbidrag i enlighet med principerna att uppnå ökad jämställdhet inom nämndens ansvarsområde, att följa kostnadsutvecklingen i samhället samt att återspegla olika anläggningars faktiska kostnader för hyra och drift.

Ärendet

Utifrån kommunfullmäktiges inriktningsmål att Uppsala kommuns utbud av kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter är jämställt och tillgängligt för alla har nämnden uppdragit till förvaltningen att utreda hur nämndens stöd till idrotten fördelas. Förvaltningen har återkommit i ett första steg med ett underlag som redovisar hur bidrag och lokalsubventioner fördelas per idrott och kön. Baserat på detta underlag och inriktningsmålet har förvaltningen nu att komma med förslag på åtgärder för att uppnå ökad jämställdhet och jämlikhet inom nämndens ansvarsområde.

Föredragning

Tillsammans med reglerna för lokalbokning och föreningsbidrag utgör markeringsavgiften de verktyg som nämnden har för att styra verksamheten i önskad riktning.

Jämställdhet omfattar endast perspektivet jämlikhet mellan kvinnor och män medan jämlikhet är ett bredare begrepp som spänner över frågor såsom förutsättningarna för personer med normbrytande funktionsvariation, socioekonomiskt svaga grupper, skillnader eller likheter beroende på ålder, könsidentitet eller -uttryck. Jämlikhet inom ramen för att besluta om markeringsavgifter kan utgå från diskrimineringsgrunderna men kanske inte kan omfatta alla diskrimineringsgrunder. När förslag till nya markeringsavgifter utarbetas bör de av diskrimineringsgrunderna som exemplifierats ovan utgöra grund för att pröva om avgiften kan bidra till en ökad jämlikhet.

Generellt kan konstateras att när det gäller personer med normbrytande funktionsvariationer och personer med könsuttryck eller – identitet utanför heteronormen så bedöms utformning av anläggningar och redskap göra mer för ökad jämlikhet än vad systemen för markeringsavgift och bidrag gör.

Inriktning och nivå i systemen föreslås därför utgå från följande principer:

- Ökad jämställdhet ska uppnås inom nämndens ansvarsområde.
- Nivån på avgiften ska följa kostnadsutvecklingen i samhället och återspegla olika anläggningars faktiska kostnader för hyra och drift.
- Reformen ska finansieras genom omfördelning inom systemen.

En ytterligare faktor som kan prövas är om markeringsavgiften ska skilja sig åt beroende på vilken ålder det är på de som hyr en anläggning.

I några jämförbara kommuner finns denna konstruktion där utövare i lägre ålder har nolltaxa eller lägre avgift än vad vuxna utövare har, **bilaga 1**. Denna fråga har dock prövats tidigare av nämnden och då avvisats med motivet att nivån på markeringsavgiften måste ställas i relation till föreningsbidragen. Detta bör beläggas i förslaget.

Genom markeringsavgiften kan nämnden påverka kostnaden för de som hyr lokaler via bokningssystemet och härigenom även påverka skillnaden till de föreningar som driver sina egna anläggningar. Idag finns ett tak i ersättningen för förening med egen anläggning där de högst kan få 30 procent av kostnaden för drift och underhåll av anläggningen täckt genom anläggningsstöd. Utöver det kan investeringsbidrag lämnas. Förening som hyr kommunal anläggning har en subvention som kan vara upp till mer än 90 procent av kostnaden. Intäkt från ökad markeringsavgift kan därför prövas att överföras till bidragssystemet vilket kan ske dels till anläggningsstödet eller till verksamhetsstödet genom ökad ersättning för aktiviteter som genomförs i egen anläggning.

En sådan åtgärd skulle utjämna skillnaden mellan en förenings kostnad för egen anläggning och kostnaden för föreningar som disponerar anläggning som kommunen tillhandahåller.

Ett exempel på hög subvention är isanläggningar där t.ex. markeringsavgiften för en bandybana är 160 kr per timme medan kostnaden för anläggningen kan variera mellan 2500 till 3600 kronor per bokad timme. En ishall för konståkning och ishockey har samma avgift som en stor idrottshall eller fotbollsplan medan kostnaden skiljer avsevärt mellan dessa anläggningar. Ishallen kostar cirka 1400 kronor per bokad timme och en sporthall i genomsnitt 545 kronor per bokad timme.

Driftkostnaden för konstgräsplaner är högre under vintersäsongen genom både uppvärmning och snöröjning vilket i det nuvarande markeringsavgiftssystemet gett ett högre pris under vintersäsong. I denna del finns således redan i nuvarande markeringsavgift en koppling mellan hyran som föreningen betalar och kostnaden för att tillhandahålla anläggning.

Förslaget ska minska skillnaderna i fördelningen av nämndens stöd mellan könen. En möjlighet är att öka aktivitetsstödet till flickor i förhållande till pojkar, vilket idag finns i några kommuner. Flickor skulle härigenom få en ökad andel av nämndens subvention. Däremot leder det inte automatiskt till att fler flickor kommer att delta i föreningsaktiviteter. Det är en förändring som måste ske över tid och också vara kopplad till andra förändringar i omvärlden.

Utöver differentiering av aktivitetsstödet mellan könen kan även ett ökat stöd riktas till de äldre då fler lämnar idrotten, alltså från tidiga tonåren och det gäller såväl flickor som pojkar. Syftet ska då vara att kunna behålla fler längre i föreningslivet, främst inom idrotten.

Ett förslag till ny verksamhetsinriktning, som riksidsrottsförbundet ska besluta om 2017, kan komma att förändra hur statens stöd till idrotten fördelas. Detta kan få påverkan på kommunernas stödsystem, främst där det idag sker en samverkan mellan RF och kommunerna. Närmast till hands är aktivitetsstödet.

Även reglerna för lokalbokning behöver ses över. Idag är de anpassade till den organiserade tävlingsidrottens lokalbehov. Möjligheten för den icke tävlingsinriktade idrotten med fokus på motion, bredd och social inriktning att få tider i kommunens lokaler behöver förbättras.

Nämnden har tidigare uppdragit till förvaltningen att se på stödet till ridningen i samband med översyn av stödsystemen för att uppnå ökad jämställdheten och jämlikhet. Ridning är en stor aktivitet för flickor och omfattas inte idag av systemet för markeringsavgifter. Det kommande förslaget ska belysa detta.

Beslut i nämnden om förändring av regelverken ska föregås av samråd med de föreningar som berörs.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget ska inte ge nämnden ökade kostnader. Finansieringen ska ske genom omfördelning inom systemen för markeringsavgift och föreningsbidrag. Nämndens externa intäkter från markeringsavgiften, främst från föreningar, uppgår idag till 10,9 miljoner kronor. Det normerade föreningsbidraget uppgår till 20 miljoner kronor. För att öka bidraget med mellan 25 – 50 % behöver markeringsavgiften öka med lägst 45 %. Det skulle, med en rak generell uppräknings, innebära att den ”vanliga” markeringsavgiften på 80 kr skulle behöva vara minst

116 kr. Markeringsavgiften har under åren varierat. 2004 var den 75 kronor, vilket med en indexuppräknning till idag motsvarar 105 kr.

Intäktsökningen kan nämnden behålla för att kunna möta en eventuell nedjustering av kommunbidraget eller kostnadsökningar inom verksamheten samt för att förbättra stödet till framförallt flickors aktiviteter.

Stadsbyggnadsförvaltningen

Mats Norrbom
Direktör

Jämförelse av markeringsavgiften föreningar. Träning. Kronor per timma

	Stor idrottshall	Fotboll naturgräs	Fotboll konstgräs	Ishall Konståkning/hockey	Bandybana			
Uppsala	80	80	80	80	160			
Linköping	120	60 - 80 ¹	300 ²	285 ³	415			
Malmö	0 ⁴ / 175	0 / 175	0 / 175	0 ⁵ / 225	Finns ej			
Jönköping	152 - 175	175 ⁶	111 - 350 ⁷	175	175			
Lidköping	100	110 - 150 ⁸	110 - 325 ⁹	225	220 ¹⁰ / 410			
Göteborg	102	135 - 230 ¹¹	102 - 279 ¹²	237	272			

¹ Träning i dagsljus. Med elljus: 120 – 160 kr. Matcher ej entré: 240 kr.

² Träning med elljus. Vinterfotboll 400 Kr (ej värme) Träning dagsljus: 210 Kr

³ Senior, junior. Tom. 16 år: 150 kr.

⁴ Barn och unga 4 – 25 år / vuxna

⁵ Ordinarie säsong: Barn och unga 4 – 25 år 0 kr. Vuxna 225 kr. Utanför ord. säsong. 300 kr resp 500 kr

⁶ Gräsplaner perioden 15/4 – 1/11.

⁷ Beroende på säsong. Ej uppvärmd plan.

⁸ Beroende på plan

⁹ Sommar resp. vintersäsong

¹⁰ Utomhus / bandyhall

¹¹ 11-spelsplaner beroende på kvalitet

¹² Träning beroende på säsong. Vintertaxa Bravida Arena och Valhalla IP: 700 kr.

